

Determinace jen částečná

Pokud jsme vůbec schopni připustit, že žijeme ve světě, kde může docházet (a tu a tam dochází) k emergenci „nového“, ale zároveň jsme přesvědčeni, že ne všechno, co se děje, je do všech detailů nové, nýbrž že je možné (a dokonce časté, běžné), že z toho, co se děje, vždy také něco „zůstává“, tj. přetrvává i tam a tehdy, kdy nějaký (vnitřně integrovaný) děj končí, a že tedy většina (pravých) událostí vyšší než základní úrovně po sobě zanechává „relikty“, pak nebudeme „nové“ chápat jako „vklad“ do starého, z minulosti přetrvávajícího stavu, ale jako jiný, nový typ zapojení něčeho z toho „starého“ do něčeho „nového“. Tak bude každé „nové“ vždycky (na vyšší než základní rovině) zahrnovat (přesněji: jako materiálu využívat) něco z toho, co tu už zbylo z něčeho starého jako „relikt“. A pravidelnost či hojnost tohoto druhu používání nižších (a pomalejších) jsouc-
pravých událostí se pochopitelně jeví jako „to hlavní“, protože to je to nejná-
padnější. A to vedlo staré Řeky k oné celkem docela pozoruhodné hypotéze (téměř teorii), že je především třeba sledovat tzv. příčinné vztahy, tedy kauzální nexus. Ovšem ve skutečnosti to je pouze mylný dojem a mylné domnění: nic v tomto světě není schopno přetrvávat v neměnné podobě, leda za mimořádného vynaložení sil a úsilí, jež v podstatě odpovídá základnímu úsilí každé pravé události o výkon svého vlastního bytí.

(Písek, 120911-2.)